

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

Olje- og energidepartementet
Postboks 8148 Dep
0033 OSLO

Vår dato: 01.02.2016
Vår ref.: 201203135-190
Arkiv: 511
Deres dato:
Deres ref.:

Saksbehandler:
Mathilde Berg
22959221/mbe@nve.no

Oversendelse av klager på vedtak om avslag på søknad om Kopperaa vindkraftverk i Meråker og Stjørdal kommuner

I vedtak av 13.4.2015 avslo Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) E.ON Wind Norway og Jämtkraft Elnät AB sin søknad om konsesjon for å bygge og drive Kopperaa vindkraftverk med tilhørende nettilknytning i Meråker og Stjørdal kommuner, Nord-Trøndelag fylke. NVEs vedtak er påklaget av E.ON Wind Norway og Meraker Brug AS.

Klagene tilfredsstiller etter NVEs vurdering vilkårene for klagerett i forvaltningsloven § VI. Vi har forberedt klagene i tråd med forvaltningsloven § 33.

NVE konstaterer at de som har klaget på NVEs vedtak i all hovedsak ikke er uenige i NVEs skjønnsutøvelse, men de mener at et redusert prosjekt, fremstilt som to alternative planområder, hensyntar de momenter som NVE vektla i avslaget av 13.4.2015. NVE konstaterer at endringene i de to alternativene innebærer at det er gjort justeringer og tilpasninger som, etter klagernes vurdering, i større grad hensyntar virkningene for samiske interesser, friluftsliv, reiselivsnæring og landskap enn det opprinnelig omsøkte tiltaket.

Etter NVEs vurdering har de alternative utbyggingsløsningene ikke i tilstrekkelig grad imøtekommet avslagsgrunnene i vedtaket av 13.4.2015. Etter NVEs vurdering har det ikke fremkommet nye opplysninger eller argumenter som tilsier at vedtaket av 13.4.2015 bør endres eller oppheves. NVE opprettholder derfor avslaget på konsesjonssøknaden fra E.ON Wind Norway og Jämtkraft Elnät AB.

NVEs begrunnelse og kopi av klagene blir med dette oversendt Olje- og energidepartementet for endelig avgjørelse.

Bakgrunn for saken

I vedtak av 13.4.2015 avslo Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) E.ON Wind Norway og Jämtkraft Elnät AB sine søknader om konsesjon for å bygge og drive Kopperaa vindkraftverk med tilhørende nettilknytning i Meråker og Stjørdal kommuner, Nord-Trøndelag fylke.

Konsesjonsbehandling etter energiloven er en avveining mellom tekniske og økonomiske forhold og miljø- og samfunnsvirkninger. Hvis et omsøkt anlegg anses å være til større fordel enn ulempe for

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Vestre Rosten 81
7075 TILLER

Region Nord
Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvn. 1B
Postboks 53
6801 FØRDE

Region Øst
Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

samfunnet, kan det gis konsesjon etter energiloven. I konsesjonsbehandlingen må miljøvirkninger i vid forstand avveies mot tekniske og økonomiske forhold. Alle vesentlige forhold som kommer frem gjennom konsesjonsprosessen vurderes og hensyntas ved skjønnsutøvelsen.

NVE la i vedtak av 13.4.2015 til grunn at de viktigste negative virkningene av Kopperaa vindkraftverk er knyttet til samiske interesser, friluftsliv, reiselivsnæring og landskap. NVE mente usikkerhet knyttet til virkningene for reindrift, og at området med sin funksjon som blant annet oppsamlingsområde og flyttlei tilsa at føre var-prinsippet burde vektlegges i avgjørelsen av konsesjonsspørsmålet. NVE la videre vekt på at tiltaket kan medføre virkninger for friluftsliv, reiselivsnæring og landskap i et forholdsvis stort område som i dag er relativt mye brukt, og hvor kvalitetene hovedsakelig er knyttet til urørthet og fravær av menneskelig inngrep. NVE la også vekt på at tiltaket medfører grenseoverskridende virkninger og at svenske lokale, regionale og nasjonale myndigheter går imot prosjektet. NVEs vurderte ikke at fordelene ved ny, fornybar kraftproduksjon og økonomiske virkninger lokalt store var nok til å veie opp for disse ulempene.

Sammenfatning av klager

NVE har mottatt to klager på vedtaket, fra E.ON Wind Norway og Merager Brug AS.

NVE konstaterer at i denne saken er klagerne ikke uenige i NVEs skjønnsutøvelse, men de mener at et redusert prosjekt innenfor planområdet og en relokalisering av vindturbinene hensyntar de momenter som NVE vektla i avslaget av 13.4.2015. Klagerne mener ved å redusere prosjektet, kan vindkraftverket etableres med akseptable virkninger for samiske interesser, landskap, friluftsliv og miljø.

I dette notatet har NVE sammenfattet de innkomne klagen. Vi viser også til vurderingene i notatet Bakgrunn for vedtak av 13.4.2015.

De innkomne klagen er sammenfattet nedenfor.

E.ON Wind Norway (E.ON) fikk avslag på sin søknad om Kopperaa vindkraftverk. Begrunnelsen for avslaget var knyttet til for omfattende samlede virkningene for samiske interesser, friluftsliv, reiselivsnæring og landskap. I E.ONs klage på avslaget av 6.11.2015, vises det til to reduserte planløsninger innenfor det opprinnelige planområdet til Koppera vindkraftverk. E.ON mener begge disse alternativene vil ha færre virkninger sammenlignet med det opprinnelige prosjektet.

E.ON viser i klagen også til at ved å fjerne alle vindturbiner som var planlagt over 950 moh. vil vindkraftverket gi vesentlige færre virkninger for reindrift, redusere grenseoverskridende virkninger og redusere virkninger for friluftsliv, reiselivsnæring og landskap.

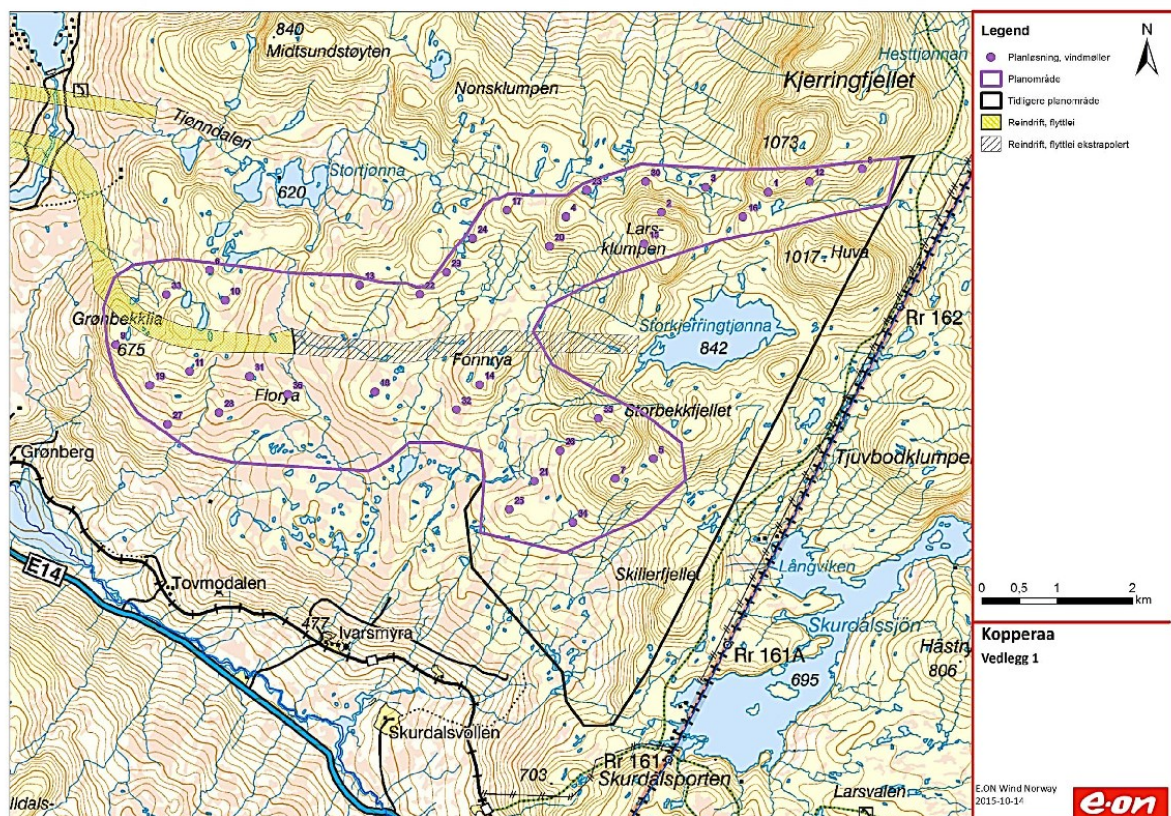
E.ON har i forbindelse med klagen, engasjert NaturRestaurering AS (NRAS) til å vurdere mulige virkninger for reindriften ved en reduksjon av størrelsen på planområdet. I følge E.ON skriver NRAS at virkningene av vindturbinene må antas å være små, men de påpeker at anleggsveier og menneskelig aktivitet kan virke forstyrrende. NRAS foreslår avbøtende tiltak, som å stenge veien med bom, og ikke etablere parkeringsplass ved bommen. De foreslår videre at anleggsveiene i vindkraftverket ikke bør brøytes om vinteren, og at dagens grensegjerde mellom Norge og Sverige oppgraderes og vedlikeholdes med midler fra tiltakshaver. E.ON understreker i sin klage at dersom de får konsesjon til Kopperaa vindkraftverk, vil de forsøke å etablere fast kontakt med Færen reinbeitedistrikt slik at mulige ulemper for reindriften kan reduseres ytterligere.

Beskrivelse av endringer

E.ON presenterer i sin klage to alternative planområder, begge innenfor opprinnelige konsesjonsområde, hvor antall vindturbiner er redusert fra 50 til 36. Installert effekt, beregnet på Vestas V112 3,3 MW, tilsvarer med 36 vindturbiner en installert effekt på 118,8 MW. E.ON presiserer at de ønsker å ev. få konsesjon på installert effekt på inntil 130 MW. Rammen i opprinnelige omsøkte prosjekt var inntil 180 MW.

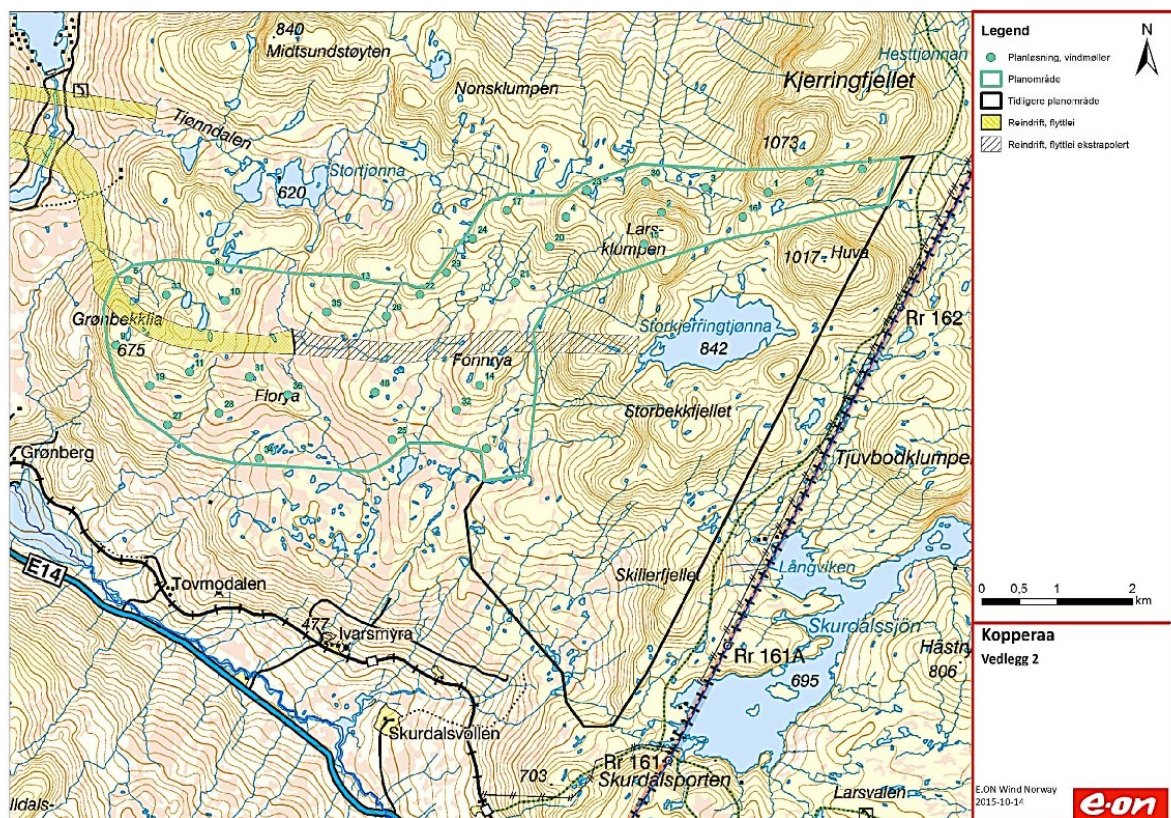
E.ON mener at begge alternativene på en god måte imøtekommer grunnlaget for at NVE ikke anså Kopperaa vindkraftverk for å være et samfunnsmessig rasjonelt prosjekt. Endringene i de to alternativene innebærer at det er gjort justeringer og tilpasninger slik at det, etter E.ONs vurdering, er tatt betydelig større hensyn til samiske interesser, friluftsliv, reiselivsnæring og landskap enn det opprinnelig omsøkte tiltaket. Etter E.ONs oppfatning fremstår de to alternativene som klart samfunnsmessige rasjonelle prosjekter.

Alternativ 1

- Planområdet er redusert i søndre del og rundt Storkjerringtjønnå
- Vindturbiner skal plasseres slik at det blir en 300 meters buffersone rundt flyttleien for rein som kommer inn fra vest.
- Det vil ikke plasseres vindturbiner over 950 moh.

Alternativ 2

- Planområdet er redusert i søndre og østre del, med noe tettere turbinplassering enn alternativ 1
- Vindturbiner skal plasseres slik at det blir en 300 meters buffersone rundt flyttleien for rein som kommer inn fra vest.
- Det vil ikke plasseres vindturbiner over 950 moh.

E.ON viser til at den største forskjellen mellom de to alternativene er at alternativ 2 ikke innebærer plassering av vindturbiner sør for Storkjerringtjønn. E.ON mener at alternativ 1 sannsynligvis er noe bedre for reindriften, men dårligere med hensyn til landskap, friluftsliv og reiseliv. Alternativ 2 har, ifølge E.ON, til en viss grad omvendte egenskaper, dvs. at alternativet kan være dårligere med hensyn til reindrift, men har en mer samlet plassering i landskapet, og er således bedre mht. bruken av området som friluftsområde.

Virkninger for reindrift

E.ON har engasjert NaturRestaurering (NRAS) for ytterligere vurdering av reindrift, og til klagen er det vedlagt to rapporter fra NRAS. Den ene rapporten tar utgangspunkt i en reduksjon fra 50 til 40 vindturbiner, og den andre rapporten ser på de to alternativene omtalt ovenfor.

I følge E.ON konkluderer NRAS med at en reduksjon av antallet vindturbiner fra 50 til 36 er merkbart positivt ut fra et reindriftsperspektiv. E.ON viser til at NRAS skriver at det samme gjelder buffersonen rundt Storkjerringtjønnna og det faktum at ingen turbiner plasseres på de høyeste toppene i området.

E.ON viser til at alternativ 1, hvor syv vindturbiner plasseres sør for Storkjerringtjønnna, medfører at flyttleien gjennom planområdet blir mindre berørt enn for alternativ 2. E.ON viser videre til at NRAS mener at det med hensyn til eventuelle barriereeffekter for reinen, vil alternativ 1 sannsynligvis være bedre enn alternativ 2. E.ON skriver videre at alternativ 2 også vil gi en fri korridor rundt flyttleien, og at dette planområdet vil bli mindre. Dette forutsetter imidlertid at reinen kan nå området via flyttleien og at det ikke oppstår barrierer eller flaskehalseffekter som følge av den tettere plasseringen av vindturbinene.

E.ON skriver videre at NRAS vurderer det slik at når det gjelder negative virkninger som følge av utbygging av veier, er det ikke så stor forskjell på de to alternativene, selv om alternativ 1 medfører at det må anlegges veier til de syv vindturbinene sør for Storkjerringtjønnna.

I følge E.ON er NRASs overordnede konklusjon at alternativ 1 er å foretrekke med hensyn til virkninger for reindrift, men at begge alternativene medfører merkbare positive endringer sammenlignet med opprinnelige prosjekt. E.ON viser videre til at NRAS presiserer at uansett utforming og omfang, så kommer en utbygging av vindkraft i området til å innebære en påvirkning på reindriften. Som avbøtende tiltak foreslås det bl.a. at veier til området stenges med bom, at utforming av veinettet skjer i samråd med reindriften, og at tiltakshaver bidrar til oppgradering og vedlikehold av grensegjerdet mellom Norge og Sverige. Til slutt påpeker E.ON, med støtte fra NRAS, at det er avgjørende at tiltakshaver har en god kommunikasjon med Færen reinbeitedistrikt for å oppnå effektive avbøtende tiltak.

Virkninger for landskap

E.ON viser til at NVE i sitt avslag bl.a. vektla virkninger for landskap, og viser til at plassering av vindturbiner på varierende høyder i landskapet vil gi en negativ visuell opplevelse, herunder lysmerking av vindturbiner. På bakgrunn av dette, foreslår E.ON å ikke plassere vindturbiner på høyder over 950 moh., noe som medfører at fjelltoppene Huva, Larsklumpen og Skillerfjellet ikke blir en del av tiltaket. Videre viser E.ON til at dette vil medføre en jevnere høyde på vindturbinene over hele planområdet, færre eksponerte vindturbiner i landskapet og behovet for inngrep i fjellsidene reduseres.

Med bakgrunn i at planområdets størrelse og antallet vindturbiner reduseres, mener E.ON at påvirkningen på potensielt motstridende interesser blir merkbart mindre enn opprinnelig omsøkt prosjekt. Som et eksempel viser E.ON til hyttebebyggelsen ved Skurdalssjøen hvor de mener at vindkraftverket ikke vil fremstå som like fremtredende som ved tidligere planer.

E.ON presiserer videre at avstanden til svenskegrensen er økt betydelig i begge de to alternative planområdene. De viser til at nærmeste vindturbin er planlagt på drøyt 1200 meters avstand til grensen i nordre del av anlegget, og i alternativ 1 er den mest konsentrerte delen av vindkraftverket plassert på ca. 2 km avstand fra grensen, og i alternativ 2 er avstanden til den mest konsentrerte delen over 4 km. I det opprinnelige planområdet var plasseringen under 1 km fra grensen. På bakgrunn av dette mener E.ON at de grenseoverskridende virkningene som NVE har vektlagt i avslaget er betydelig redusert.

Som et ytterligere avbøtende tiltak foreslår E.ON å installere behovsstyrt hinderbelysning på vindturbinene, som kun tennes når et fly nærmer seg.

Når det gjelder visuelle virkninger, har E.ON fått utarbeidet nye visualiseringer for å vise forskjellen mellom den nye plasseringen sammenlignet med den opprinnelige, og av forskjellene mellom alternativ 1 og 2. I følge E.ON fremkommer det av visualiseringene at den største reduksjonen i visuelle

virksomheter er i den såkalte nærsonen og mellomsonen sørøst, og at dette gjelder først og fremst alternativ 2. Fra nord, er det ifølge E.ON, ingen forskjell i visuelle virkninger mellom de to alternativene, eller sammenlignet med det opprinnelige planområdet. Etter E.ONs oppfatning medfører begge de alternative planområdene en vesentlig forbedring sammenlignet med de opprinnelige planene når det gjelder hensyn til landskap og visuelle virkninger. I følge E.ON er det alternativ 2 som vil gi minst visuell virkning.

Virkninger for friluftsliv og reiseliv

E.ON viser til endringene av visuelle virkninger av de to alternative planområdene, og anfører at disse endringene også vil ha en innvirkning på virkningene for friluftsliv og reiseliv i området. De viser til at avstanden til Skurdalsporten nå har økt, og mener at vindkraftverket med de reduserte utbyggingsløsningene ikke vil oppleves som like dominerende fra hyttebebyggelsen ved Skurdalssjøen. E.ON viser at alternativ 2 innebærer at et stort område, som strekker seg fra Ivarsmyra/Skurdalsvoøen/Skurdalsporten opp mot Storkjerringtjønnen og Huva forblir uberørt, og at arealene som Meråker Fjell Ridesenter og Norway Husky Adventure disponerer ikke vil berøres av planene. Videre påpeker E.ON at avstanden fra vindkraftverket til turstien langs svenskegrensen har økt betydelig, for begge alternativene.

E.ON påpeker at også støy som følge av vindkraftverket vil bli redusert med et mer samlet vindkraftverk med færre turbiner.

Når det gjelder iskast, understreker E.ON at de vil installere avisningssystem for å forebygge dette.

Virkninger for svenske interesser

E.ON viser til at avstanden til svenskegrensen i de to nye alternativene er økt betydelig sammenlignet med opprinnelig planområde, noe som de mener vil medføre vesentlig mindre virkninger for landskap, friluftsliv, reiseliv, områder med riksinteresser, planlagt nasjonalpark, naturmangfold og reindrift.

Når det gjelder landskap, viser E.ON til uttalelser i svensk myndighets- og domstolpraksis som konstaterer at visuelle virkninger som følge av vindkraftverk i de fleste tilfeller er noe som må tillates, med hensyn til at vindkraft er med å bidra til bærekraftig utvikling og at Sverige må oppfylle krav i henhold til EUs klimaløfte. Etter E.ONs oppfatning er dette et resonnement som har samme verdi uavhengig om vindkraftverket befinner seg på norsk eller svensk side. E.ON viser til at svenske myndigheter og domstoler er av den oppfatning at vindkraft kan forenes med friluftsliv og villmarksturisme.

For Kalls sameby, mener E.ON at med utgangspunkt i at avstanden til svenskegrensen med de to nye alternative planområdene nå er såpass stor, at det ikke er sannsynlig at samebyen vil bli negativ berørt. I den sammenheng viser E.ON til at de har til hensikt å bidra med midler for å bygge opp og vedlikeholde grensegjerdet, og slik forhindre at svensk og norsk rein sammenblandes.

Oppsummering

E.ON mener at de to nye alternativene, som fremstilt ovenfor, innebærer at Kopperaa vindkraftverk nå fremstår som klart samfunnsmessig rasjonelt, og at NVEs avslag av 13.4.2015 ikke lenger kan opprettholdes.

Meraker Brug AS (MB) er grunneier i planområdet, og skriver i brev av 13.11.2015 at de klager på NVEs vedtak. Bakgrunnen for klagen er tematisk fremstilt som gjengitt nedenfor.

Stortinget har vedtatt ambisiøse klimamål der vind er en viktig del av svaret

MB viser til at Statens viktigste virkemiddel for å øke fornybarandelen er innføringen av grønne sertifikater, der Norge og Sverige har et samlet mål på 26,4 TWh innen 2020. MB viser til at Norges mål er 13,2 TWh, men at i dag bygges nesten all ny vindkraft i Sverige. På denne måten, mener MB, at norske strømkunder kan ende opp med å betale for vindkraftutbygging i Sverige, og de mener at dette er et tankekors når man legger til grunn den betydelige innovasjonen og verdiskapningen som investeringer i vindkraft vil kunne tilføre næringssvake norske kommuner.

Akseptabel økonomi – konkurransedyktig prosjekt

MB viser til NVEs vedtak, hvor NVE vurderer at Kopperaa vindkraftverk kan være et konkurransedyktig prosjekt i det norsk-svenske el-sertifikatmarkedet, og at årsmiddelvind, isingstap og nettoproduksjon er i samsvar med NVEs Vindkart for Norge. Klager viser videre til at NVE legger til grunn at prosjektet med en god detaljplanlegging kan oppnå en brukstid på over 3000 full-lasttimer per år, noe som tilsier at Kopperaa vindkraftverk kan være et godt produksjonsprosjekt sammenlignet med andre norske vindkraftverk.

E.ON – ett av verdens ledende energiselskaper med lang historie i Norge

MB viser til at E.ON, etter å ha solgt seg ut av olje/gassaktiviteten i Norge, nå satser tungt på fornybar energi og vindkraft. MB mener at Trøndelag trenger en aktør som har høy gjennomføringsevne på vindkraft, spesielt fordi bare en liten andel av konsesjonsgitte vindkraftverk langs Trøndelangskysten per dags dato ser ut til å bli realisert.

Stor investering i næringssvakt distrikt

MB viser til at Nord-Trøndelag fylke er det fylket i landet med lavest skattbar inntekt, og at Meråker kommune er en av de mest næringssvake kommunene i fylket, ref. NHO. MB mener at vindkraft i innlandet skal handle om en rettferdig fordelingspolitikk, og viser til at mange kystkommuner har hatt en eventyrlig vekst gjennom bl.a. olje- og gassnæringen, havbruksnæringen osv. Klager påpeker at Kopperaa vindkraftverk vil legge beslag på ca. 3 % av kommunens areal, og at nærmere 25 % av kommunens utmark er eller planlegges vernet til nasjonalpark og naturreservater. MB mener at kommunen må kunne benytte en liten andel til andre formål, som vindkraft, som vil kunne gi kommunen et varig økonomisk løft. Det vises til at det er et politisk flertall i kommunen for vindkraftverket, og at Meråker kommune anbefalte at det ble gitt konsesjon til prosjektet.

NVE sin begrunnelse

MB viser til at NVEs hovedbegrunnelse for avslag til Kopperaa vindkraftverk er samiske interesser, friluftsliv, landskap og reiselivsnæring. MB viser til at ulempene for reindriften først og fremst kan dokumenteres i anleggsfasen eller ved ferdsel i området når vindkraftverket er i drift. MB viser videre til NVEs vektlegging av virkninger for friluftsliv og reiseliv, med bortfall av betydelig potensiale for vekst i næringen, både på norsk og svensk side av grensa. MB mener dette må fremstå som et dilemma i vurderingen, når det fra NVE sin side er vektlagt at dette er et område som er villmarkspreget og leveområde for truede arter, og med reindriftsnæringen som først og fremst er følsom for økt ferdsel. Med bakgrunn i dette mener MB at et vindkraftverk i området vil være en fordel for både reindriften og dyrelivet i området, da de antar at et vindkraftverk vil begrense ferdselen og hindre økt kommersialisering av turisme- og reiselivsvirksomheten. MB mener dette dilemmaet kommer til syne i NVEs vurdering av virkninger for reindrift, hvor NVE benytter «føre-var» prinsippet, altså at konsekvensen er usikker, men at NVE gir avslag fordi virkningene kan være negative.

Reindriftsnæring – tilpasningsplikt og føre-var

MB viser til rettspraksis om at reindriftsnæringen har en betydelig tilpasningsplikt ved arealinngrep, så lenge det ikke røkkes ved selve næringsgrunnlaget. MB mener det i denne saken er rom for tilpasninger, hensyntatt et lavt antall dyr, stort reinbeitedistrikt, gode beiteressurser og det faktum at Færen reinbeitedistrikt er et helårsdistrikt. MB viser til NVEs avslag, og de mener at NVEs anvendelse av dette prinsippet i norsk rett er uklar, da NVE legger vekt på «føre-var» prinsippet mht. reindrift og samiske interesser. MB mener at «føre-var» prinsippet først og fremst tilhører miljøretten og naturmangfoldloven. MB mener at usikkerheten i denne saken først og fremst har årsak i at reinbeitedistriktet i liten grad har medvirket til å opplyse saken. MB mener at det ikke kan være slik at passivitet i en slik sammenheng skal fritta reinbeitenæringen fra den alminnelige tilpasningsplikten på en slik måte som det kan gis inntrykk av her.

MB etterlyser en vurdering av rovdyrsituasjonen i området. MB oppfatter rovdyr som reindriftsnæringens største problem, og de mener at noe økt menneskelig aktivitet i området tross alt vil kunne medføre at rovdyr i større grad vil holde seg unna.

MB viser til at Færen reinbeitedistrikt er helårsbeite, men de mener at det likevel ikke er slik at hele arealet innenfor distriktet er like viktig hele året. De mener videre at tilgang på beite ikke kan være en minimumsfaktor, og basert på observasjoner av vegetasjon mener de at det ikke er noe som indikerer hardt belastede beiteområder i planområdet.

Når det gjelder vurderinger knyttet til oppsamling og slakteanlegg ved anleggsveien på Ivarsmyr, bemerker klager at det i dette området er planlagt få vindturbiner og lite veier. MB mener at om E.ON ser på muligheten for å plassere to av vindturbinene nord for Ivarsmyr, så vil oppsamlingsområde og slakteanlegg bli liggende med flere kilometer fra nærmeste vei og vindturbin.

MB mener at NVE i avslaget til Kopperaa vindkraftverk i for stor grad har lagt vekt på mulige negative virkninger for reindriften, og at vektlegging av «føre-var» prinsippet indikerer en usikkerhet om de negative virkningene. Sammenholdt med at konsesjonsperioden er på 25 år, at reindriften har en generell tilpasningsplikt, og at god dialog og avbøtende tiltak vil kunne redusere de negative virkningene, mener MB at de faktiske ulempene for reindrift/samiske interesser vil være mindre enn hva NVE har lagt til grunn i vedtaket.

Vedlagt klagen oversendes eget notat hvor advokat Knut Helge Hurum utdyper temaet reindrift og tilpasningsplikt. Advokat Hurum viser i brev av 12.11.2015 til at Høyesterett har fastslått at reindriftsnæringen har en omfattende tilknytningsplikt, jf. Rt. 2000 s. 1578, så lenge det ikke røkkes ved selve næringsgrunnlaget. Advokat Hurum anfører at det i dette tilfellet er rom for tilpasninger, da reinbeitedistriktet er et helårsdistrikt hvor beiteressursen ikke utnyttes fullt ut.

Advokat Hurum stiller videre spørsmål ved bruken av «føre-var» prinsipp mht. reindrift, og peker på at dette er et prinsipp som har sitt utgangspunkt i miljøretten, og som er lovfestet i bl.a. naturmangfoldloven. Advokat Hurum mener at dette regelverket ikke har direkte relevans for spørsmålet om virkninger for reindrift som næring.

Friluftsliv og reiseliv

MB støtter NVEs vurdering av vindkraftverkets virkninger for friluftsliv, og viser til at erfaringer fra andre vindkraftverk tilsier at det er knyttet usikkerhet til tiltakets samlede virkning for friluftsliv, da vindkraftverk også tiltrekker seg nye brukergrupper på grunn av økt tilgjengelighet. Dette kan igjen påvirke reiselivsnæringen i kommunen positivt. MB viser til at det i Meråker er mange områder med uberørt og vernet natur, som er alternative turmål for de som ønsker å bevege seg i urørte områder. Men,

MB mener at det også kan hevdes at et vindkraftverk vil legge til rette for mer variert og mangfoldig friluftsliv ved at dette gjøres tilgjengelig for den delen av befolkningen som ønsker en lettere adkomst til naturen. MB etterlyser en omtale av dette i konsesjonssøknaden og i høringsuttalelsene. Etter MBs vurdering er det et lite antall turisme-/reiselivsvirksomheter som berøres av tiltaket, og de viser til at dagens sysselsetting gjennom naturbasert reiseliv i tilknytning til området er beskjedent.

E.ON tilpasser og reduserer prosjektet

MB viser til at E.ON som en del av sin klage reduserer størrelsen på det omsøkte prosjektet, og relokaliserer plasseringen av vindturbinene for å ta hensyn til de momenter som har fremkommet under saksbehandlingen.

MB mener at E.ON strekker seg langt for å imøtekomme god dialog og avbøtende tiltak for reindriften.

MB konkluderer med at de mener at Kopperaa vindkraftverk nå fremstår som et samfunnsøkonomisk forsvarlig prosjekt som hensyntar behovet for ny fornybar energiproduksjon, og kommunens behov for inntekter, lokal verdiskapning og ny arbeidsplasser. MB mener at prosjektet nå kan gjennomføres med akseptable virkninger for samiske interesser, landskap og miljø.

NVEs vurdering av klagene

NVE kan oppheve eller endre vedtak dersom vi finner at klagene er begrunnet, alternativt oversende klagene til OED for endelig avgjørelse, jmfør forvaltningsloven § 33. Etter forvaltningsloven § 33, 2. ledd, skal NVE avvise en klage dersom vilkårene for å behandle klagen ikke er oppfylt. Klagene E.ON og Merager Brug AS er gitt innen avtalte klagefrister og tilfredsstiller de øvrige vilkår for klagerett i forvaltningsloven kapittel VI. NVE har med bakgrunn i dette forberedt klagene i tråd med forvaltningsloven § 33.

NVE har sammenfattet og gjennomgått de innkomne klagene. NVE konstaterer at de som har klaget på NVEs vedtak i all hovedsak ikke er uenige i NVEs skjønnsutøvelse, men de mener at et redusert prosjekt, fremstilt som to alternative planløsninger, hensyntar de momenter som NVE vektla i vårt avslag av 13.4.2015. NVE konstaterer at endringene i de to alternativene innebærer at det er gjort justeringer og tilpasninger som, etter E.ONs og Meraker Brugs vurdering, i større grad hensyntar virkningene for samiske interesser, friluftsliv, reiselivsnæring og landskap enn det opprinnelig omsøkte tiltaket.

NVE la i vedtak av 13.4.2015 til grunn at det er knyttet usikkerhet knyttet til virkningene for reindrift, herunder mulige virkninger for en viktig flyttlei som går igjennom området. NVE har vurdert de to alternative planområdene med hensyn til eventuelle reduserte virkninger for reindrift, men etter NVEs vurdering er det fremdeles usikkerhet knyttet til om flyttleien gjennom området kan bli vesentlig påvirket. NVE vil påpeke at flyttleier har et særlig vern, jf. reindriftsloven § 22.

Etter NVEs vurdering vil de alternative planløsningene medføre reduserte virkninger for friluftsliv, reiseliv og landskap, herunder grenseoverskridende virkninger for svenske interesser. Til tross for at de foreslåtte endringene vil kunne gi reduserte ulemper for miljø og samfunn, er ikke endringene å anse som tilstrekkelig for å endre eller oppheve vårt vedtak av 13.4.2015.

Konklusjon

I vedtak av 13.4.2015 avsto Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) E.ON Wind Norway og Jämtkraft Elnät AB sine søknader om konsesjon for å bygge og drive Kopperaa vindkraftverk med tilhørende nettilknytning i Meråker og Stjørdal kommuner, Nord-Trøndelag fylke. NVE har mottatt to klager på vedtaket om avslag til vindkraftverket. Etter NVEs vurdering har de alternative

utbyggingsløsningene som er fremmet i E.ONs klage ikke i tilstrekkelig grad imøtekommet avslagsgrunnene i vedtaket av 13.4.2015. NVE opprettholder derfor avslaget på konsesjonssøknaden fra E.ON Wind Norway og Jämtkraft Elnät AB.

Klagene oversendes herved til OED for endelig avgjørelse, jf. forvaltningsloven § 33. Alle sakens dokumenter gjøres tilgjengelige for departementet gjennom internettløsningen SeDok.

Med hilsen

Rune Flatby
avdelingsdirektør

Arne Olsen
seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Kopi til:

A/S Meraker Brug
A/S Meraker Brug v/Per Hembre
E.ON Wind Norway
E.ON Wind Norway v/Camilla Rasmussen
Jämtkraft Elnät AB
Meråker kommune
Stjørdal kommune